

Θεσσαλονίκη, 14 Δεκεμβρίου 2017

Δελτίο Τύπου

**Παράταση της Έκθεσης «Κοινοί Ιεροί Τόποι στα Βαλκάνια και στη Μεσόγειο» και
Πρόγραμμα Ξεναγήσεων
στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης έως τις 14 Ιανουαρίου 2018**

«Κοινοί Ιεροί Τόποι

στα Βαλκάνια και στη Μεσόγειο»

Παρατείνεται έως τις **14 Ιανουαρίου 2018**, η διάρκεια της περιοδικής έκθεσης με τίτλο **«Κοινοί Ιεροί Τόποι στα Βαλκάνια και στη Μεσόγειο»** η οποία εγκαινιάστηκε με μεγάλη επιτυχία στις 23 Σεπτεμβρίου 2017 και αποτελεί διοργάνωση του **Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης** και του **Μουσείου Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης**, σε συνεργασία με τον **Δήμο Θεσσαλονίκης**.

Μέχρι σήμερα περισσότεροι από 10.000 επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν την έκθεση καθώς και μεγάλος αριθμός σχολείων και άλλων ομάδων ενήλικου κοινού συμμετείχε στις ειδικά σχεδιασμένες εκδηλώσεις και εκπαιδευτικές ξεναγήσεις.

Η παρουσίαση της έκθεσης θα συνεχίσει στο **Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης** και στο **Γενί Τζαμί**.

Το **Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης**, ανταποκρινόμενο στο ιδιαίτερο ενδιαφέρον του κοινού, παρατείνει τη λειτουργία της έκθεσης και παράλληλα συνεχίζει **το πρόγραμμα ανοιχτών ξεναγήσεων** για το κοινό κάθε **Πέμπτη απόγευμα** και κάθε **Κυριακή μεσημέρι**.

Το πρόγραμμα του Δεκεμβρίου περιλαμβάνει τις εξής ημερομηνίες:

Πέμπτη 21 Δεκεμβρίου 2017, ώρα 18.00

Πέμπτη 28 Δεκεμβρίου 2017, ώρα 18.00

Το πρόγραμμα του Ιανουαρίου περιλαμβάνει τις εξής ημερομηνίες:

Πέμπτη 4 Ιανουαρίου 2018, ώρα 18.00

Κυριακή 7 Ιανουαρίου 2018, ώρα 12.00

Πέμπτη 11 Ιανουαρίου 2018, ώρα 18.00

Κυριακή 14 Ιανουαρίου 2018, ώρα 12.00

Για τη συμμετοχή στις ξεναγήσεις αρκεί το εισιτήριο για το μουσείο (2 € - 4 €), δεν απαιτείται κράτηση θέσης.

Σε περίπτωση που σας ενδιαφέρει να ξεναγηθείτε στην έκθεση ως ομάδα περίπου 10 ατόμων και άνω, μπορείτε να προγραμματίσετε την επίσκεψή σας και να ξεναγηθείτε κατόπιν ραντεβού, πληρ. κ. Χριστίνα Μαβίνη 2310 240002 (Τε-Πε-Πα: 11.00-17.00). Το ομαδικό εισιτήριο είναι 3 €/άτομο.

Την περίοδο των εορτών το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης θα είναι κλειστά: 25/12/2017, 26/12/2017 και 1/1/2018 και 6/1/2018.

Το περίοδο των εορτών το Γενί Τζαμί θα είναι κλειστά: 23/12/2017, 24/12/2017, 25/12/2017, 26/12/2017 και 30/12/2017,31/12/2017 και 1/1/2018 και 6/1/2018.

Η έκθεση γενικά

Όπως έκαναν στο παρελθόν για αιώνες, έτσι και σήμερα πολλοί Χριστιανοί, Μουσουλμάνοι και Εβραίοι προσεύχονται σε ιερά που ανήκουν σε μια άλλη θρησκεία. Η ύπαρξη κοινών ιερών τόπων είναι ένα γνωστό φαινόμενο με βαθιές ρίζες στη Μεσόγειο, το οποίο φανερώνει τη διαπερατότητα των ορίων μεταξύ των θρησκευτικών κοινοτήτων. Παρά τις θεολογικές διαφορές, οι τρεις μονοθεϊστικές θρησκείες μοιράζονται ένα σύνολο κοινών στοιχείων ως προς τις πεποιθήσεις, τις τελετουργίες, τα ιερά πρόσωπα και τους ιερούς τόπους. Η τριμερής έκθεση **Κοινοί Ιεροί Τόποι** διερευνά το φαινόμενο αυτό εντοπίζοντάς το σε συγκεκριμένα παραδείγματα και γεωγραφικά πλαίσια, αναδεικνύοντας τη συνύφανση συμβόλων και μορφών, πρακτικών και τόπων που το καθορίζουν.

Η έκθεση στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

«Όπου τρέμουν απείρα τα φώτα της νυκτός,
εκεί ψηλά πλατύνεται ο γαλαξίας
και χύνει 30 δρόσου σταγόνας»
Από την Ωδή Πέμπτη. Εις Μούσας, Ανδρέα Κάλβου

Το πρώτο μέρος της έκθεσης στο *Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης* προσφέρει στον επισκέπτη μια εμπειρία που βασίζεται στη σύζευξη της σύγχρονης τέχνης με την ανθρωπολογική έρευνα. Η ανθρωπολογική μαρτυρία περιγράφει ιερά αφιερωμένα σε προφήτες και πατριάρχες, στην Παναγία και σε αγίους που τιμώνται από διαφορετικές θρησκείες.

Παράλληλα, τα έργα σύγχρονης τέχνης λειτουργούν ως νέοι τόποι διαπραγμάτευσης εννοιών του ιερού. Φωτογραφίες, έργα τέχνης, εικόνες, ανθρωπολογικά τεκμήρια συμπλέκονται, αναανοηματοδώντας την έννοια της θρησκευτικής συνύπαρξης. Μέσω των έργων σύγχρονης τέχνης, τίθενται ερωτήματα γύρω από τη δύναμη των θρησκευτικών συμβόλων και παραδόσεων, καθώς και των πρακτικών οι οποίες βρίσκονται στον πυρήνα ή στις παρυφές της θρησκείας και της πίστης.

Αναλυτικά, η έκθεση στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης διαρθρώνεται σε πέντε ενότητες, οι οποίες παρουσιάζουν διαφορετικούς ιερούς τόπους τόσο ως προς την υλικότητά τους, όσο και ως προς τη συμβολική τους δύναμη, συνδυάζοντας εθνογραφικό υλικό που τεκμηριώνει κοινές θρησκευτικές πρακτικές στη Μεσόγειο, με έργα τέχνης που θέτουν ερωτήματα για την έννοια του ιερού χώρου.

Ο Αβραάμ, η Ραχήλ και ο Προφήτης Ηλίας συγκροτούν την αρχή μιας κοινής γενεαλογίας των τριών μονοθεϊστικών θρησκειών, ενώ φιγούρες όπως ο Άγιος Γεώργιος, οι Επτά Παίδες της Εφέσου ή η Γκριμπά στην Τυνησία αναδεικνύουν τη δύναμη των Αγίων. Η Παναγία, καθοριστική κοινή μορφή των θρησκειών, ενσωματώνει τις ιδιότητες μιας οικουμενικής μητέρας που ξεπερνά τα θρησκευτικά όρια.

Οι θρησκευτικές αλληλεπιδράσεις στα ιερά της Μεσογείου, και όχι μόνο, παρουσιάζονται μέσω των αντικειμένων και υλικών κάθε είδους που χρησιμοποιούν οι πιστοί, καθώς και μέσα από σύντομα ντοκιμαντέρ που καταγράφουν τις καθημερινές επαφές, τις κοινές προσευχές και τα λόγια όσων επισκέπτονται αυτούς τους τόπους. Αυτές οι στιγμές επαφής και αμοιβαιότητας μεταξύ των θρησκειών δεν αποτελούν απλώς

ιστορική κληρονομιά, αλλά δημιουργούνται συνεχώς εκ νέου στις σύγχρονες πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες. Αυτό έρχεται να υπενθυμίσει η περίπτωση της ανέγερσης του Ιερού Ναού του Αγίου Νικολάου, ως χώρου ανοιχτού και προσβάσιμου για όλους, στο Σημείο Μηδέν της Νέας Υόρκης.

Παράλληλα με την καταγραφή των ίδιων των ιερών τόπων, σύγχρονοι καλλιτέχνες, ιχνηλατούν και επεκτείνουν τα όρια που προσδιορίζουν τις ευχές, τις επιθυμίες και τους φόβους των πιστών των τριών θρησκειών μέσα από έργα που φέρουν τις ενδείξεις κοινών πρακτικών και μοτίβων. Ταυτόχρονα, διευρύνουν τους ορίζοντες της πίστης με έργα που αποτίουν φόρο τιμής στους νεκρούς και που θέτουν ερωτήματα για την ίδια τη δύναμη των ιερών τόπων και συμβόλων.

Η έκθεση στο Γενί Τζαμί

Το τρίτο μέρος της έκθεσης, στο *Γενί Τζαμί*, παρουσιάζει μια ιστορική αφήγηση της πόλης της Θεσσαλονίκης με έμφαση στις ωσμώσεις μεταξύ των τριών μεγάλων θρησκευτικών κοινοτήτων, ως μέρος τόσο του θεσμικού περιβάλλοντος, όσο και της συνύπαρξης σε καθημερινό επίπεδο. Θεσμικές επαφές, λαϊκές θρησκευτικές αλληλεπιδράσεις, μαρτυρίες περιηγητών και ιστορίες συνύπαρξης σε συγκεκριμένους ιερούς τόπους αναδεικνύονται ως πολύτιμα θραύσματα μιας εμπειρίας της πόλης που έχει πλέον απολεσθεί και μιας μνήμης που φθίνει: της Θεσσαλονίκης ως πόλης που κάποτε μοιράζονταν διαφορετικές εθνοτικές και θρησκευτικές κοινότητες.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ / ARTISTS

Αλέξης Ακριθάκης / Alexis Akritchakis (GR)

Benji Boyadjian (PS)

Τάσος Βρεττός / Tassos Vrettos (GR)

Φίλιππος Γκούτζος / Filippos Gkoutzos (GR)

Λυδία Δαμπασίνα / Lydia Dambassina (GR/FR)

Μάριος Ελευθεριάδης / Marios Teriade Eleftheriadis (GR)

Thierry Fournier (FR)

Ragna Ingadottir (IS)

Μαρία Κομπατσιάρη / Maria Kompatsiari (GR)

Δημήτρης Κοντός / Dimitris Condos (GR)

Lino Mannocci (IT)

Νατάσσα Μαρκίδου / Natassa Markidou (GR)

Βιργινία Μαστρογιαννάκη / Virginia Mastrogiannaki (GR)

Δημήτρης Μεράντζας / Dimitris Merantzas (GR)

Μανόλης Μπαμπούσης / Manolis Baboussis (GR)

Γιάννος Οικονόμου / Yiannos Economou (CY)

Θεόδωρος Παπαγιάννης / Theodoros Papagiannis (GR)
Λήδα Παπακωνσταντίνου / Leda Papaconstantinou (GR)
Manoël Pénicaud (FR)
Nira Pereg (IL)
Νάνα Σαχίνη / Nana Sachini (GR)
Niki de Saint Phalle (FR)
Γιώργος Τσακίρης / Yorgos Tsakiris (GR)
Στέλιος Φαϊτάκης / Stelios Faitakis (GR)
Μάριος Χατζηπροκοπίου / Marios Chatziprokopiou (GR)
Έλλη Χρυσίδου / Elli Chryssidou (GR)

Σύλληψη–Γενική επιμέλεια

Dionigi Albera, IDEMEC, CNRS–Aix–Marseille University, France

Karen Barkey, University of California, Berkeley, USA

Δημήτρης Παπαδόπουλος, Τμήμα Ανθρωπολογίας, Western Michigan University, USA

Manoël Pénicaud, IDEMEC, CNRS–Aix–Marseille University, France

■ ΜΜΣΤ

Επιμελήτρια: Θούλη Μισιρλόγλου, Διευθύντρια ΜΜΣΤ

Βοηθός επιμελητή: Miguel Fernandez Belmonte

Επιμελήτρια ΜΜΣΤ - Υπεύθυνη επικοινωνίας: Κατερίνα Σύρογλου

Τεχνικός υπεύθυνος: Στέλιος Θεοδωρίδης

Ανάρτηση έργων: Περικλής Γαλανός

Εκπαιδευτικά προγράμματα: Χριστίνα Μαβίνη, Βίλλυ Πολυζούλη

Γραμματεία: Γιάννα Μαντζαρλή

Λογιστήριο: Χάρης Θεοδωρίδης, Ευτυχία Πετρίδου

Υποδοχή: Κατερίνα Κελέκη

Εποπτεία: Αναστασία Κέλτσου, Παντελής Ραμαντάνης

Εθελοντές: Αλέξανδρος Αμπατζόγλου, Μαρία Ασλανίδου, Βασιλική Καραπαναγιωτίδου

▲ GENI TZAMI

Επιμελήτρια: Θούλη Μισιρλόγλου

Βοηθός επιμελητή: Miguel Fernandez Belmonte

Έρευνα: Χάρης Ραϊτσίνης

Επιστημονικός σύμβουλος: Παναγιώτης Πούλος - sonorCities

Έφορος Δημοτικής Πινακοθήκης Θεσσαλονίκης: Αλεξία Ξαφοπούλου, εικαστικός

■ ▲

Οπτική επικοινωνία: Δημήτρης Παπάζογλου

Κατασκευές χώρου: constructivist

Μεταφορές έργων τέχνης: MOVE ART

Ασφάλιση έργων τέχνης: ΝΤΑΛΙΑΝΗ ΕΠΕ – Karavias Art Insurance

Τεχνολογικός εξοπλισμός: m-spirit

Συνεργαζόμενοι φορείς

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς
Βρετανική Σχολή Αθηνών
Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης
ΕΛΙΑ-MIET
ΕΛΙΑ-MIET Θεσσαλονίκης
Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης
IDEMEC, CNRS
Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού
Μουσείο Μπενάκη
Museum of European and Mediterranean Civilizations
Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ
Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης
SATIS, Aix-Marseille University

Μέγας δωρητής

Χορηγοί

Nicholas J. and Anna K. Bouras Foundation

Υποστηρικτές

Robert Bosch Stiftung

Χορηγοί επικοινωνίας

Η διοργάνωση εντάσσεται στο **Παράλληλο Πρόγραμμα** της 6^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης “Φαντασιακές Εστίες-Imagined Homes” (www.thessalonikibiennale.gr) και των 52^{ων} ΔΗΜΗΤΡΙΩΝ.

Μουσειοπαιδαγωγικά προγράμματα και ξεναγήσεις θα πραγματοποιούνται καθ’ όλη τη διάρκεια της έκθεσης.

Εκθεσιακοί χώροι και ώρες λειτουργίας

Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Εγνατία 154 (ΔΕΘ-Helexpo), 546 36 Θεσσαλονίκη, τηλ.: 2310-240002

mmcart@mmca.org.gr | www.mmca.org.gr

Πέμπτη 10:00-22:00, Παρασκευή & Σάββατο 10:00-18:00, Κυριακή 11:00-15:00, Δευτέρα έως Τετάρτη κλειστά

Την περίοδο των εορτών το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης θα είναι κλειστά: 25/12/2017, 26/12/2017 και 1/1/2018 και 6/1/2018.

Γενί Τζαμί (Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο)

Αρχαιολογικού Μουσείου 30, 546 41 Θεσσαλονίκη, τηλ.: 2310-857978

pinakothiki@thessaloniki.gr | www.thessaloniki.gr

Τρίτη ως Παρασκευή 10:00-18:00, Σάββατο 11:00-15:00, Κυριακή & Δευτέρα κλειστά

Το περίοδο των εορτών το Γενί Τζαμί θα είναι κλειστά: 23/12/2017, 24/12/2017, 25/12/2017, 26/12/2017 και 30/12/2017, 31/12/2017 και 1/1/2018 και 6/1/2018.

Περισσότερες πληροφορίες :

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Εγνατία 154 (ΔΕΘ-HELEXPO) 54636, Θεσσαλονίκη

T: 2310 2400002, mmcart@mmca.org.gr